

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Людмили АЛЄЩЕНКО на тему «Пріоритети та інструменти стратегічного розвитку підприємств туристичного бізнесу», представленої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальність 051 Економіка.

1. Актуальність теми дослідження.

Підприємства туристичного бізнесу або, туристичні підприємства, починаючи з кінця ХХ ст. і на даний час, відіграють провідну роль в економіці та забезпеченні зайнятості населення країн світу й України поряд із промисловістю, сільським господарством та сферою інформаційних і цифрових технологій. Це пояснюється, насамперед, впливом науково-технічного прогресу та інновацій на продуктивність праці, збільшенням вільного часу у працівників та платоспроможності населення і, як наслідок, зростанням попиту на потреби у саморозвитку, відпочинку і пізнання світу. Цьому сприяє й небувала раніше доступність подорожей завдяки прискоренню усіх видів транспорту. Нарешті, підприємства туристичного бізнесу самі по собі виступають драйверами економічного розвитку, будучи комплексуючими.

Так, одне туристичне підприємство слугує підґрунтям для розвитку діяльності від 4 до 11 підприємств інших галузей (сільського господарства, харчової, легкої, меблевої, будівельної промисловості, народних промислів, транспорту, громадського харчування, банківських послуг тощо), маючи необхідність у постачанні їх продукції та послуг. Крім того, туристичні підприємства здійснюють м'який вплив на довкілля порівняно з підприємствами інших галузей виробничої сфери. Тим самим вони підтримують сталий розвиток, екологізацію довкілля, збереження, відтворення й популяризацію унікальних природних пам'яток та типових автентичних ландшафтів.

Підприємства сільського зеленого, екологічного та аграрного туризму сприяють організації та розвитку сільських територій, забезпечуючи зайнятість та доходи сільського населення, диверсифікацію діяльності аграрних підприємств для їх стійкого розвитку без значних фінансових та інвестиційних витрат з одного боку та попит на відпочинок у природних умовах міських жителів – з іншого. Тому тема дисертаційної роботи теоретично і практично значима, своєчасна та актуальна.

Також варто зауважити, що підприємства туристичного бізнесу під впливом інновацій цифрової економіки, які все ширше впроваджуються в усі сфери людської життєдіяльності постійно перебувають у розвитку, набувають нових конкурентних можливостей і втрачають інші, зазнають структурних та змістовних зрушень. В Україні ці процеси росту значно сповільнилися або навіть припинилися внаслідок неспровокованого російського вторгнення.

Підприємства туристичного бізнесу, як й інших галузей, зазнали та продовжують зазнавати катастрофічних втрат і збитків. Морально-психологічні втрати взагалі не піддаються виміру. Однак навіть у таких умовах загроз війни вони змогли адаптуватися та продовжують функціонувати. Тому наявні тенденції потребують поглиблення через оцінку й діагностику існуючих викликів і ризиків, ресурсів та можливостей і надання науково обґрунтованих рекомендацій щодо інструментів та пріоритетів подальшого розвитку підприємств туристичного бізнесу. Це ще раз актуалізує обрану тему дисертації.

2. Зв'язок теми дисертації з науково-дослідними роботами.

Дисертаційне дослідження тісно пов'язане з науковими проблематиками кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу державний реєстраційний номер 0121U109436 «Туристична сфера як пріоритетний напрям соціально-економічного розвитку регіону», і кафедри менеджменту, маркетингу та інформаційних технологій, державний реєстраційний номер 0120U104162 «Теоретико-методологічне забезпечення інноваційного розвитку суб'єктів господарювання на засадах впровадження інтелектуальних інформаційних

технологій» Херсонського державного аграрно-економічного університету. У цих межах автором уточнено змістовне навантаження дефініції «підприємство туристичного бізнесу»; вперше обґрунтовано значення молодіжного, аграрного, екскурсійного й подієвого туризму, санаторно-курортного відпочинку та реабілітації як пріоритетних напрямів розвитку підприємств туристичного бізнесу; встановлено переваги та пріоритети використання інструментів функціонування підприємств туристичного бізнесу – підприємницької ініціативи, мотивації, ресурсозбереження, соціальної відповідальності, інклюзії, інновацій та ресурсів у процесі реалізації його організаційно-економічного механізму; на основі оцінки та діагностики сучасного стану й ефективності функціонування; виявлення проблем, ризиків, переваг і ресурсів та попиту; обґрунтування ключових пріоритетів стратегічного розвитку та інструментів і механізмів їх здійснення розроблено адаптивну модель ефективного управління стратегічним розвитком підприємств туристичного бізнесу.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Дисертаційна робота є самостійно виконаною науковою працею. Всі основні положення, висновки та рекомендації отримані автором особисто. Із спільних публікацій, використано лише ті положення, які є результатом особистих досліджень здобувача. Теоретико-методичні обґрунтування і практичні розробки щодо пріоритетів та інструментів стратегічного розвитку підприємств туристичного бізнесу, які містяться у роботі та виносяться на захист, викладено у переліку наукових праць автора.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій.

Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів забезпечуються використанням у дисертаційній роботі широкого спектра загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, зокрема системно-структурного аналізу, статистико-економічних, економіко-математичних методів, моделювання та

екстраполяції, що дозволило здійснити всебічну діагностику стану підприємств туристичного бізнесу в умовах війни та післявоєнного періоду. Інформаційну базу дослідження становлять дані Державної служби статистики України, Державного агентства розвитку туризму, матеріали звітності туристичних підприємств, аналітичні публікації, нормативно-правові акти, документи громадських організацій, а також результати особистих спостережень автора. Висновки, рішення та рекомендації логічно випливають із поставленої мети та завдань дослідження, підтверджені результатами оцінки та діагностики ефективності функціонування підприємств, виявленням ризиків, ресурсів, інструментів і пріоритетів їх стратегічного розвитку, а також апробовані в межах наукових програм і впроваджені у практичну діяльність туристичних підприємств та органів місцевого управління. Це забезпечує наукову обґрунтованість результатів і підтверджує їх прикладну цінність для відновлення та розвитку туристичної галузі України.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру.

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає в теоретико-методичному обґрунтуванні та розробці науково-практичних положень щодо пріоритетів та інструментів стратегічного розвитку підприємств туристичного бізнесу. У процесі написання дисертації отримано результати, які характеризуються науковою новизною, мають теоретичну та практичну значимість і виносяться на захист. Зокрема:

вперше:

- обґрунтовано теоретичні засади функціонування, відновлення й стратегічного розвитку підприємств туристичного бізнесу з використанням пріоритетів і стратегій традиційного та новітнього змісту, цифрових інновацій, нових джерел інвестування, продуктів і послуг; з урахуванням втрат, загроз і ризиків війни, особливостей стану деокупованих територій; змін бюджетування, ресурсів і ринків;

- виявлено чинники внутрішнього і зовнішнього впливу на ефективність та конкурентоспроможність діяльності підприємств туристичного бізнесу, у т.ч. деокупованих територій, а саме воєнні загрози і втрати, ресурси, ємкість ринків; інструменти, методи й механізми функціонування і стратегічного розвитку з опорою на інвестиції та інновації, спеціалізацію й диверсифікацію діяльності; сегментацію ринків, продуктів і послуг, споживачів; обсягів і напрямів туристичного потоку, платоспроможності та економічної поведінки туристів;

удосконалено:

- методичні засади визначення та оцінки ефективності функціонування підприємств туристичного бізнесу через уточнення та доповнення її змістовних етапів (інвентаризація ресурсів, майна, особливо на деокупованих територіях); оцінка втрат від воєнних дій; оцінка ризиків і загроз безпеки; заходів безпеки та витрат на них; групування сукупностей кількісних показників та методів оцінки на основі стадій процесу відтворення туристичних продуктів і послуг та сфер туристичної діяльності; пріоритетів, інструментів та механізмів їх досягнення для цілей стратегічного розвитку; встановлення індикаторів і критеріїв оптимізації рівнів адміністрування та управління;

- виявлення та оцінку фактичних умов і ресурсів функціонування та розвитку підприємств туристичного бізнесу, у тому числі деокупованих територій через використання інтегрального індексу їх конкурентоспроможності; натуральних показників інвентаризації, статистичної звітності, експертних висновків щодо майна, ресурсів та інфраструктури; їх динаміку з урахуванням воєнних загроз і ризиків та збитків і втрат через війну;

- оцінку та діагностику стану й ефективності функціонування підприємств туристичного бізнесу із встановленням показників і трендів кількості зайнятих, туристичних потоків, виручки, прибутків, збитків, рентабельності, інвестицій, інновацій, безпеки; проблем, можливостей і джерел відновлення та стратегічного розвитку, у тому числі на деокупованих територіях;

набули подальшого розвитку:

- встановлення доцільності та можливостей використання міжнародного досвіду туристичної діяльності країн ЄС і тих, де нещодавно відбувалися війни, для обґрунтування пріоритетів стратегічного розвитку вітчизняних підприємств туристичного бізнесу, насамперед, безпеки, відновлення, економічного зростання, з використанням інструментів моніторингу, відбудови, державно-приватного партнерства, фандрейзингу, краудфандингу, краудінвестингу, краудлендингу; донорських та грантових інвестицій з орієнтацією діяльності на унікальність і своєрідність, загальнолюдські цінності, сталість, соціальну відповідальність, інклюзії;

- обґрунтування інвестування, інновацій, диверсифікації діяльності з використанням інформаційних та цифрових технологій, віртуальних продажів, смарт-туризму, таймшерінгу; державної підтримки (у тому числі усунення бюрократії, корупції й тінізації, неефективних інститутів); збалансування доходів і витрат, ціноутворення як найдієвіших інструментів забезпечення пріоритетів стратегічного розвитку підприємств туристичного бізнесу в сучасних умовах та на перспективу, у тому числі деокупованих територій;

- обґрунтування пріоритетного значення сільського зеленого, екологічного, еногастрономічного, подієвого, пізнавального, спортивного, військового туризму із впровадженням волонтерства на добровільних засадах; із залученням у всіх можливих випадках апітерапії, загартування, оздоровлення та реабілітації мирних жителів, військових, дітей і людей похилого віку, людей з обмеженими можливостями у фінансовому й фізичному відношенні; використання соціального та молодіжного підприємництва як інструментів здійснення;

- розробка адаптивних моделей, стратегічних планів, програм та прогнозів забезпечення пріоритетів стратегічного розвитку, фінансової стійкості, підвищення ефективності підприємств туристичного бізнесу з використанням традиційних та інноваційних інструментів для надання властивостей адаптивності, гнучкості,

комплементарності та субституційності з метою подолання ризиків і загроз, диверсифікації продуктів і видів діяльності відповідно до мінливих умов середовища господарювання, оптимізації джерел інвестування та безпеки; збільшення дохідності бізнесу, його соціальної, екологічної, економічної та інклюзивної значущості.

6. Наукове значення результатів дисертаційного дослідження.

Дослідження направлене на оцінку і діагностику сучасних проблем туристичних підприємств, особливо ризиків та загроз; визначення джерел і ресурсів їх подолання та запобігання; розробку механізмів та інструментів стратегічного розвитку в умовах війни й у післявоєнний період. Також виділяється необхідність посилення підприємницької ініціативи у процесі здійснення туристичної діяльності. Практика, спостереження засвідчують, що вона в Україні вкрай недостатня. Українська традиційна гостинність, доброзичливість, автентичність, велика культура й історія, мальовнича природа не супроводжуються ефективною рекламою, підприємливістю і, як наслідок, недостатньо комерціалізуються. Для виділення і посилення цього стратегічного напрямку, а також наукових досліджень і практики обґрунтовується дефініція «підприємства туристичного бізнесу», а не просто туристичні підприємства, хоча за змістом вони тотожні.

7. Практичне значення результатів дисертаційного дослідження.

Основні результати, висновки і практичні рекомендації та розробки дисертаційної роботи рекомендовано до використання у ТОВ «ПОДОРОЖ» Херсонської обл., м. Херсон (довідка №34-Д від 20.12.2024р.); Громадській спілці «Дороги вина та смаку Херсонщини», м. Херсон (довідка № 81-З від 16.01.2025р.); ГО «Херсонська обласна сільськогосподарська дорадча служба», м. Херсон (довідка № 1-018 від 9.04.2025р.); ВГО «Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України» (ВГО НАСДСУ), м. Київ (довідка № 1-020525 від 2 травня 2025 р.); Херсонській обласній державній адміністрації департаменту розвитку сільського господарства та зрошення, м. Херсон (довідка №

26-03-1-460/0/25/26-01-01 від 02.05.2025 р.); Херсонській обласній військовій адміністрації управління у справах ветеранів, м. Херсон (довідка № 1 від 02.05.2025р.). Теоретичні й методичні обґрунтування змісту, особливостей і структури та організації функціонування інструментів і механізмів їх стратегічного розвитку на перспективу впроваджено у науковий і навчально-освітній процеси економічного факультету Херсонського державного аграрно-економічного університету (довідка № 1155/02-23/08 від 06.09.2024р.).

8. Апробація результатів дослідження.

Основні положення, результати, висновки дисертаційної роботи апробовані та одержали схвалення на міжнародних та всеукраїнських наукових, науково-практичних конференціях і семінарах та симпозіумах, а саме: Міжнародній науково-практичній конференції *«Сучасний маркетинг: стратегічне управління та інноваційний розвиток»* (30 квітня 2020 р., Харків); Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції *«Інноваційне підприємництво та торгівля: сучасний стан та перспективи розвитку»* (16-17 квітня 2020 р., Херсон); Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 85-річному ювілею професора В.Й. Шияна *«Економічні читання»* (19 лютого 2021 р., Харків); Міжнародній науково-практичній конференції *«Тенденції та перспективи розвитку менеджменту в умовах глобальних викликів»* (28 травня 2021 р., Херсон); Всеукраїнській науково-практичній конференції *«Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні»* (23 квітня 2021 р., Херсон).

9. Повнота викладення основних наукових результатів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора.

Основні положення, висновки та результати дисертаційної роботи викладено у 25 наукових працях. Із них 7 статті висвітлені у колективній монографії; 11 статей – у вітчизняних фахових виданнях категорії «Б» та з індексацією у міжнародних наукометричних базах; 1 у зарубіжних виданнях; 1 стаття – у зарубіжному виданні

категорії «Scopus»; 5 публікацій апробаційного характеру. Загальний обсяг публікацій становить 5,9, із них особисто автору належить 4,1.

СПИСОК ПРАЦЬ, ОПУБЛІКОВАНИХ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Монографії:

1. Zhosan H., Aleshchenko L. Features of the implementation of digital technologies in ecotourism. *Precarpathian Institute named of M. Hrushevsky of Interregional Academy of Personnel Management*. 2021. Pp. 252-279. ISBN 978-80-88415-36-7 DOI: doi.org/10.46489/gabeott-10
https://dspace.ksaeu.kherson.ua/bitstream/handle/123456789/7600/Green_and_blue_pr_n_removed.pdf?sequence=1&isAllowed=y (авторкою досліджено специфіку та інструменти впровадження цифрових технологій в екотуризмі).
2. Aleshchenko L. Agrotourism as a tool of Kherson region agricultural units diversification. *Innovative tools for socio-economic systems' development : monograph* 25; Edited by O. Mandych, A. Ostenda. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach, 2019. P. 188-197 ISBN: 978-83-955125-0-6
<https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/9073>
3. Fesenko H.O., Aleshchenko L.O. Profitability of tourist enterprises: concepts and factors of influence. *Strategies of socio-economic development and mechanisms of their implementation in the conditions of economic uncertainty and globalization changes: monograph*. Georgian publishing house Publisher House “Universal”. 2021. Pp. 261-269. ISBN: 978-9941-26-962-2 <http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/5434>
(авторкою досліджено фактори внутрішнього і зовнішнього впливу на рентабельність туристичних підприємств).
4. Alieshchenko L.O. Analysis of activities and prospects of development of tourist business entities. *Global aspects of national economy development in the conditions of transformational changes*. Collective monograph. Lviv-Toruń Liha-Pres. 2021. Pp. 3-17. ISBN 978-966-397-239-8 DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-239-8-1>

5. Алещенко Л.О. Науково-теоретичні та методичні аспекти управління доходами суб'єктів туристичного бізнесу в умовах воєнного часу. *World trends in the use of interactive technologies in education international collective monograph*. Ліма, Перу – Київ, Україна. 2023. С. 78-94. ISBN 978-612-00-8790-5 DOI 10.5281/zenodo.8171422

6. Alieshchenko Liu. The essence of strategic management for tourism enterprises. *Współczesne trendy i wyzwania przedsiębiorczości, bezpieczeństwa i logistyki*. Lublin. 2024. Pp. 179-190. ISBN – wersja elektroniczna: 978-83-67550-21-5

7. Alieshchenko Liu. The current state and directions for improving management processes and making effective managerial decisions in the profitability of tourism business entities during armed conflict. *Innovations in education and science: informational, economic, educational, legal, psychological, technical and managerial aspects*. International collective monograph. Denmark. 2024. Pp. 65-100. ISBN: 9788771848312 DOI 10.5281/zenodo.13939585

***Статті в наукових фахових виданнях України, а також у виданнях,
включених до міжнародних наукометричних баз***

8. Грановська В.Г., Алещенко Л.О. Агротуризм як інструмент диверсифікації діяльності. *Економіка АПК*. 2019. № 12. С. 28-36. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201912028> (авторкою запропоновано моделі розвитку агротуризму, які можуть бути використані окремими господарюючими суб'єктами з метою диверсифікації діяльності, об'єднаними територіальними громадами – при розробці програм розвитку, регіональними органами влади – для поширення досвіду і розвитку дорадництва на базі передових підприємств).

9. Алещенко Л.О. Мале підприємництво як ефективний напрям розвитку туризму на селі. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2020. № 1. С. 72-78. URL: <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/9>

10. Кирилов Ю.Є., Грановська В.Г., Алещенко Л.О. Формування конкурентних переваг суб'єктів туристичної галузі. *Економіка АПК*. 2020. № 5. С.

44-55. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202005045> (авторкою запропоновано заходи підвищення конкурентоспроможності та забезпечення конкурентних переваг суб'єктами туризму, визначено пріоритети економічного механізму стратегічного розвитку, що є основою реалізації їх соціально-економічної місії та побудови ефективної бізнес-стратегії).

11. Крикунова В.М., Алещенко Л.О. Стратегічні пріоритети розвитку молодіжного підприємництва Херсонської області в сфері туристичного бізнесу. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2020. № 4. С. 107-115. DOI: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2020.4.13> (авторкою визначено пріоритети розвитку туристичного молодіжного підприємництва в Херсонській області та його роль в реалізації туристичного потенціалу регіону).

12. Алещенко Л. О. Вплив молодіжного підприємництва на стратегічний розвиток туристичного бізнесу. *Агросвіт*. 2021. № 23. С. 70–74. DOI: [10.32702/2306-6792.2021.23.70](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.23.70)

13. Алещенко Л.О. Прибуток як стратегічний інструмент розвитку молодіжного підприємництва в туристичному бізнесі. *Економічний простір*. 2020. № 164. С. 28-34. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/160-5>

14. Фесенко Г.О., Алещенко Л.О. Інвестиційна складова ефективного розвитку туристичного бізнесу. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8409> (авторкою висвітлено економічне значення та особливості залучення інвестицій туристичної галузі та запропоновано заходи, які сприятимуть підвищенню інвестиційної привабливості туристичного бізнесу).

15. Алещенко Л.О. Theoretical and methodological aspects of using strategic tools for effective development of tourism business entities. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. № 16. С. 185-191. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.16.24>

16. Алещенко Л.О. Основні економічні показники розвитку сфери туризму країни та регіону. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 12. С. 131-136. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.12.131>

17. Грановська В.Г., Алещенко Л.О. Формування моделі стратегічної стійкості підприємств туристичного бізнесу в умовах воєнного стану в Україні. *Ефективна економіка*. 2024. № 5. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3750/3785> (авторкою продіагностовано ступінь впливу зовнішніх факторів та внутрішніх ризиків на стабільність діяльності туристичних підприємств, визначено основні інструменти, методи та результати впровадження стратегічної стійкості, запропоновано модель стратегічної стійкості).

18. Алещенко Л.О. Strategies for using social platforms to attract investments in the recovery of deoccupied territories. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2024. № 21. С. 7-15. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.21.1>

19. Kyrylov Yu., Hranovska V., Krykunova V., Krukovska O., Aleshchenko L. Determinants of the strategy of tourism business development in the regional economic and social destination. *GeoJournal of Tourism and Geosites*, 42(2spl), 2022. Pp. 636-646. DOI: <https://doi.org/10.30892/gtg.422spl01-872> (Досліджено детермінанти стратегії розвитку туристичного бізнесу та розроблено механізми його регулювання, застосовано багатоатрибутивну модель туристичного продукту в регіональному економічному та соціальному контексті). (*Scopus*)

Статті у інших іноземних виданнях:

20. Hranovska V. G., Aleshchenko L. O. Prospects for the Development of the Tourist Business of the Kherson Region During the Covid-19 Pandemic. *Globalization and Business*, №11, 2021. Pp. 143-147. <https://doi.org/10.35945/gb.2021.11.021> (авторкою визначено стратегічні переваги розвитку туризму в Херсонській області та розроблено пропозиції щодо реалізації туристичного потенціалу області в умовах пандемії COVID-19).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

21. Алещенко Л.О. Стратегічні напрями формування конкурентних переваг суб'єктів туристичного бізнесу. *Сучасний маркетинг: стратегічне управління та інноваційний розвиток: матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 30 квітня 2020 р.* Харків: ХНТУСГ, 2020. С. 47-51. URL: <https://surl.li/rcpulg>

22. Грановська В.Г., Алещенко Л.О. Особливості ефективного управління розвитком суб'єктів туристичної галузі. *Інноваційне підприємництво та торгівля: сучасний стан та перспективи розвитку: зб. тез Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 16-17 квітня 2020 р.* Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2020. С. 7-10. URL: <https://surl.li/zejzve>

23. Алещенко Л.О. Світовий досвід розвитку молодіжного підприємництва. *Економічні читання: матер. Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 85-річному ювілею професора В.Й. Шияна, 19 лютого 2021 р.* Харків. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків: ХНАУ, 2021. С. 31-34. URL: <https://surli.cc/wqmiha>

24. Алещенко Л.О. Алещенко Л.О. Сучасний стан та перспективи розвитку туристичного бізнесу Херсонської області в період пандемії. *Тенденції та перспективи розвитку менеджменту в умовах глобальних викликів: матер. І Міжнар. наук.-практ. конф., 28 травня 2021 р.,* Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2021. С. 28-30. ISBN 978-617-7941-28-5 URL: <https://surl.li/ioxukb>

25. Алещенко Л.О. Аналіз передумов та тенденцій розвитку суб'єктів туристичного бізнесу Херсонської області. *Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні: зб. матер. І Всеукр. наук.-практ. конф., 23 квітня 2021 р.,* Херсон : ХДАЕУ, 2021. С. 171-173. URL: <https://surl.li/trqrtd>

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладання.

Робота виконана державною мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі (точність, логічність, лаконічність, зрозумілість, зв'язаність, цілісність, завершеність). Назва дисертації відповідає її змісту.

Аргументовано та цілісно розкрито тему дослідження, що характеризують наукову новизну та практичне значення одержаних результатів автором. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації становить 251 сторінки; з них 28 таблиць по тексту; 30 рисунків по тексту; список використаних джерел зі 207 найменувань на 23 сторінках; 11 додатків на 20 сторінках.

11. Загальний висновок.

Дисертаційна робота АЛЕЩЕНКО Людмили на тему «Пріоритети та інструменти стратегічного розвитку підприємств туристичного бізнесу» є оригінальним,самостійним, завершеним науковим дослідженням.

Основні положення, висновки та рекомендації дисертації містять елементи наукової новизни, які є повністю обґрунтовані та аргументовані і отримали необхідну апробацію на науково-практичних конференціях та у фахових статтях. У 25 публікаціях здобувача знайшли відображення всі положення дисертаційного дослідження. Зміст дисертації відповідає визначеній меті, поставленої здобувачем наукові завдання вирішені повною мірою, мету дослідження досягнуто. Роботу виконано державною мовою.

За актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертації АЛЕЩЕНКО Людмили представленої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальність 051 Економіка та вимогам «Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44; Постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукового ступеня» від 19.05.2023 р. № 502, нормативним актам МОН України щодо дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Дисертаційна робота АЛЄЩЕНКО Людмили на тему «Пріоритети та інструменти стратегічного розвитку підприємств туристичного бізнесу» може бути рекомендована до подання у разову спеціалізовану вчену раду.

Головуючий на науковому семінарі

к.е.н., доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів

Херсонського державного

аграрно-економічного університету

(підпис)

Аліна САКУН